

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026–2027/2028
(skrajne daty)
Rok akademicki 2027/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	ZAJĘCIA FAKULTATYWNE XI – Rzemiosło późnośredniowieczne
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Humanistyczny
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Archeologii
Kierunek studiów	Archeologia
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, 6 semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Michał Dzik
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Michał Dzik

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6			15						2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza ogólna w zakresie historii kultury materialnej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1	Zapoznanie studentów ze specyfiką warsztatu i wytwórczości wybranych rzemiosł w późnym średniowieczu
----	--

C2	Zapoznanie studentów ze źródłami historycznymi związanymi z wytwórczością rzemieślniczą
C3	Zapoznanie studentów z przemianami, jakie zachodziły w gospodarce późnośredniowiecznej

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Zna i potrafi prawidłowo zinterpretować zabytki nieruchome i ruchome z okresu późnego średniowiecza	K_Wo2, o6; K_Uo2, o3; K_Ko1
EK_02	Zna i potrafi scharakteryzować przemiany gospodarcze zachodzące w późnym średniowieczu	K_Wo3; K_Uo2; K_Uo4 K_Ko1
EK_03	Zna i potrafi prawidłowo dobrać źródła historyczne do analizy danej wytwórczości rzemieślniczej z okresu późnego średniowiecza	K_Wo2, o6; K_Uo2, o3, o6; K_Ko1, o4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka konwersatorium

Treści merytoryczne
Organizacja cechów rzemieślniczych – struktura, funkcje, regulaminy i rola w życiu miasta
System terminowania i mistrzostwa w cechach późnośredniowiecznych
Materiały i ich pozyskiwanie; handel surowcami w średniowiecznej Europie
Innowacje technologiczne XIV–XV wieku
Organizacja, narzędzia i wyroby wybranych gałęzi rzemiosła późnośredniowiecznego
Sztuka i rzemiosło artystyczne – rola cechów malarskich, złotniczych, rzeźbiarskich; dekoracje sakralne i świeckie.
Między miastem a wsią – wpływ rzemiosła wiejskiego na miejskie i odwrotnie; różnice technologiczne i organizacyjne w późnym średniowieczu

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, referaty z prezentacją i prace pisemne poświęcone wybranym dziedzinom wytwórczości lub zabytkom. Praca z oryginalnym materiałem zabytkowym.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, DYSKUSJA	KONWERSATORIUM
EK_02	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, DYSKUSJA	KONWERSATORIUM
EK_03	REFERAT Z PREZENTACJĄ, PRACA PISEMNA, DYSKUSJA	KONWERSATORIUM

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Aktywny udział w zajęciach, pozytywne oceny z prac cząstkowych.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	25
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Z. Żygulski jun., *Dzieje polskiego rzemiosła artystycznego*, Warszawa 1987
- E. Bimler-Mackiewicz, *Znaki cechowe i ich funkcje na ziemiach polskich. Studium źródłoznawcze*, Warszawa 2004
- M. Bogucka, H. Samsonowicz H., *Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej*, Wrocław 1986
- W. Kula, *Miary i ludzie*, Warszawa 1970
- H. Samsonowicz, *Gospodarka średniowiecznej Europy Środkowo-Wschodniej*, w: *Historia Europy Środkowo-Wschodniej*, t. 2, red. J. Kłoczowski, N. Aleksion, Lublin 2000, s. 14–31
- *Historia kultury materialnej Polski w zarysie*, t. 2: *Od XIII do XV wieku*, red. A. Płachcińska-Rutkowska, Wrocław 1978 [wybrane fragmenty: s. 11–58, 197–204, 224–247]
- S. Ogilvie, *The European Guilds. An Economic Analysis*, Princeton 2019

Literatura uzupełniająca do poszczególnych zagadnień podawana jest w trakcie zajęć.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej